

Брюксел, 19.4.2016 г.
COM(2016) 179 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

План за действие на ЕС за електронно управление през периода 2016—2020 г.

Ускоряване на цифровото преобразуване на управлението
{SWD(2016) 108 final}
{SWD(2016) 109 final}

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Електронното управление подпомага административните процеси, подобрява качеството на услугите и повишава вътрешната ефективност на публичния сектор. С цифровите публични услуги се намалява административната тежест за предприятията и гражданите, тъй като взаимодействието им с публичните администрации става по-бързо и ефикасно, по-удобно и прозрачно, както и по-евтино. Освен това използването на цифровите технологии като неразделна част от стратегиите за модернизиране на държавната администрация може да доведе до допълнителни икономически и социални ползи за обществото като цяло¹. Цифровото преобразуване на управлението е основен фактор за успеха на единния пазар.

Досегашните планове за действие за електронно управление² представляваха политически инструменти за постигане на напредък в модернизирането на публичните администрации в целия Европейски съюз. Те подкрепяха координацията и сътрудничеството между държавите членки и Комисията и доведоха до съвместни действия в областта на електронното управление.

В резултатите от оценката на предишния План за действие за електронно управление през периода 2011—2015 г.³ се отчита, че Планът за действие⁵ е оказал положително въздействие върху развитието на електронното управление на европейско ниво и на ниво държава членка. Той е допринесъл за съгласуваността на националните стратегии за електронно управление, както и за обмена на най-добри практики и оперативната съвместимост на решенията между държавите членки. По-специално той е довел до развитието на технологични фактори, които са от ключово значение за улесняване на достъпа до публични услуги и използването им. Гражданите и предприятията обаче все още не използват всички предимства на цифровите услуги, които следва да са достъпни безпроблемно в цяла Европа.

Посредством обединяването на усилията на ниво Европейски съюз може да се увеличи наличието и използването на услуги на електронното управление, което ще доведе до по-бързи и по-евтини цифрови публични услуги със засилена ориентация към потребителя. Безпроблемните трансгранични и цифрови публични услуги допринасят за конкурентоспособността и превръщат ЕС в по-привлекателно място⁶ за инвестиране и живеене.

Със Стратегията за цифровия единен пазар за Европа (ЦЕП)⁷ се обявява стартирането на нов План за действие за електронно управление през периода 2016—2020 г., с който

¹ Препоръка на Съвета относно стратегиите за цифрово управление, ОИСП, 2014 г.

² i2010 г. План за действие за електронно управление през периода 2006—2010 г. и План за действие за електронно управление през периода 2011—2015 г.

³ <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/mid-term-evaluation-e-government-action-plan-2011-2015-implementation-smart-2012-006020>.

⁴ Работен документ на службите на Комисията за оценка, съпътстващ Съобщението относно Плана за действие на ЕС за електронно управление през периода 2016—2020 г.

⁵ COM(2010) 743 окончателен.

⁶ В съответствие с Плана за инвестиции за Европа, http://ec.europa.eu/priorities/jobs-growth-and-investment_en.

⁷ COM(2015) 192 final.

се цели преодоляването на съществуващите „цифрови“ пречки пред цифровия единен пазар и предотвратяването на по-нататъшната разпокъсаност, възникваща в хода на модернизиранието на публичните администрации. В настоящия План за действие на ЕС за електронно управление е заложена целта той да служи като инструмент за обединяване на усилията. Докато държавите членки прилагат своите собствени стратегии и изпълняват собствени дейности, в настоящия план за действие — въз основа на обща дългосрочна визия — са изложени редица принципи, които трябва да се спазват от предстоящите инициативи, за да могат да бъдат реализирани значителните предимства, които електронното управление може да осигури за предприятията, гражданите и самите публични администрации.

В Плана за действие е предвиден динамичен и гъвкав подход, за да се отчита бързо променящата се среда⁸. Освен действията, определени в настоящия план за действие, може да бъдат предложени и други действия както от Комисията, така и от заинтересовани страни, в това число държави членки. Всички действия, водени от Комисията, ще се подготвят в съответствие със стандартите на Комисията за по-добро регулиране.

Планът за действие ще послужи като катализатор за координиране на усилията за модернизиране на публичния сектор и ресурсите в областта на електронното управление. Планът за действие няма да разполага със специален бюджет или инструмент за финансиране. Той обаче ще спомогне за координирането на източниците на финансиране и съпътстващите мерки, които са на разположение на държавите членки по линия на различни програми на ЕС⁹.

2. Визия и основни принципи

Правителствата на държавите членки отдавна се стремят да бъдат отворени, гъвкави и да си сътрудничат, що се отнася до техните отношения с гражданите и предприятията, като използват електронното управление за увеличаване на своята ефективност и ефикасност и непрекъснато подобряват публичните услуги¹⁰.

Ръководната визия за настоящия план за действие е следната:

Към 2020 г. публичните администрации и публичните институции в Европейския съюз следва да бъдат отворени, ефикасни и приобщаващи, като ще предоставят пълната гама от независещи от границите, персонализирани и лесни за използване публични цифрови услуги за всички граждани и предприятия в ЕС. Използват се иновативни подходи за проектирането и предоставянето на по-добри услуги в съответствие с нуждите и търсенето на гражданите и предприятията. Публичните

⁸ <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/mid-term-evaluation-e-government-action-plan-2011-2015-implementation-smart-2012-006020>.

⁹ Включително Механизъм за свързване на Европа (МСЕ), програма ISA² (Решения за оперативна съвместимост за европейските публични администрации), „Хоризонт 2020“, европейски структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове), Програма за правосъдие и Програма за подкрепа на структурните реформи (SRSP).

¹⁰ Министерска декларация от Малмьо по въпросите на електронното управление, 2009 г.

администрации използват възможностите, предлагани от новата цифрова среда, за да улеснят своето взаимодействие със заинтересованите страни и помежду си.

Отварянето на данните и услугите между публичните администрации, както в рамките на националните граници, така и извън тях, ще повиши тяхната ефективност и ще улесни свободното движение на предприятия и граждани. Животът на гражданите във все по-голяма степен зависи от цифровите технологии, което води до по-големи очаквания за работата на публичните администрации¹¹. Потребителите искат да разберат как функционира услугата¹² и очакват по-голяма прозрачност. Освен това, като се отворят за заинтересованите страни и ги включат във вземането на решения¹³, публичните администрации ще станат по-надеждни и по-отговорни. В допълнение предоставянето на достъп до данните и услугите на публичния сектор за трети страни, при пълно спазване на правната рамка за защита на личните данни и за неприкосновеността на личния живот, може да допринесе за растежа и конкурентоспособността.

Инициативите, които предстои да бъдат стартирани в рамките на настоящия план за действие, следва да съблюдават следните основни принципи, които силно се подкрепят от заинтересованите страни¹⁴:

- цифрови по подразбиране: публичните администрации следва да предоставят услуги по електронен път (включително машинночитаема информация) като предпочитан вариант (като все пак запазят и другите канали за онези, които не са свързани към интернет по собствена воля или по необходимост). Освен това публичните услуги следва да се предоставят чрез единно звено за контакт или обслужване на едно гише по различни канали;
- принцип „само веднъж“: публичните администрации трябва да гарантират, че гражданите и предприятията предоставят еднократно една и съща информация на дадена публична администрация. Различните служби в рамките на публичната администрация следва да предприемат съответните действия, ако това е разрешено, вътрешно да използват повторно тези данни, като надлежно се спазват правилата за защита на данните, така че да не се поражда допълнителна тежест за гражданите и предприятията;
- приобщаване и достъпност: публичните администрации следва да проектират цифрови публични услуги, които по подразбиране са приобщаващи и отговарят на различни нужди като нуждите на възрастните хора и на хората с увреждания¹⁵;
- отвореност и прозрачност: публичните администрации следва да споделят информация и данни помежду си и да дават възможност на гражданите и предприятията за достъп, контрол и поправяне на отнасящите се за тях данни;

¹¹ Доклад за напредъка на електронното управление в ЕС, 2014 г.

¹² Доклад за напредъка на електронното управление в ЕС, 2015 г.

¹³ Препоръка на Съвета относно стратегиите за цифрово управление, ОИСР, 2014 г.

¹⁴ <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/contributions-and-preliminary-trends-public-consultation-egovernment-action-plan-2016-2020>.

¹⁵ Понастоящем съзакондателите обсъждат директива относно достъпността на уебсайтовете, COM (2012)721.

- да дават възможност на потребителите за наблюдение на административните процеси, от които са обхванати; да включват заинтересовани страни (като предприятия, изследователи и юридически лица с нестопанска цел) в проектирането и предоставянето на услуги и се отварят за тях във връзка с това;
- трансграничност по подразбиране: публичните администрации следва да осигурят предлагането на съответните цифрови публични услуги в трансграничен контекст и да предотвратят възникването на по-нататъшно разпокъсване, така че да се улесни мобилността в рамките на единния пазар;
 - оперативна съвместимост по подразбиране: публичните услуги следва да бъдат проектирани по такъв начин, че да функционират безпроблемно на целия единен пазар и в различни организационни системи за съхранение на данни, като се разчита на свободното движение на данни и цифрови услуги в Европейския съюз;
 - надеждност и сигурност: всички инициативи следва да се отнасят не само за обикновеното съответствие с правната рамка за защита на личните данни и неприкосновеност на личния живот и за ИТ сигурност, като интегрират тези елементи още на етапа на проектното решение. Това са важни предпоставки за засилване на доверието в цифровите услуги и за тяхното възприемане.

Администрациите, публичните органи, предприятията и потребителите най-добре знаят от какво имат нужда самите те. Изборът на системи и технологии, на разпределени или централизирани проекти следва напълно да съответства на техния избор и нужди, но също така трябва изцяло да спазва съгласуваните изисквания за оперативна съвместимост.

3. ПРИОРИТЕТИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПОЛИТИКАТА

В стратегията за ЦЕП са поставени стратегическите цели за „модернизиране на публичната администрация, постигане на трансгранична оперативна съвместимост и улесняване на доброто взаимодействие с гражданите“, насочени към ускоряването на цифровото преобразуване на публичните администрации в държавите членки и Комисията. С оглед на тези приоритети на политиката в настоящия план за действие са заложили конкретни действия за ускоряване на прилагането на съществуващото законодателство и свързаното възприемане на онлайн публични услуги.

3.1. Модернизиране на публичната администрация с ИКТ, като се използват ключови цифрови фактори за постигане на успех

Модерните и ефикасни публични администрации трябва да гарантират бързи и висококачествени услуги за гражданите и благоприятна бизнес среда, както се изтъква в последните годишни обзори на растежа¹⁶. Публичните администрации трябва да преобразуват своите бек-офиси, да преосмислят и проектират наново съществуващите процедури и услуги и да отворят своите данни и услуги за други администрации, както и, доколкото е възможно, за предприятията и гражданското общество.

¹⁶ Годишен обзор на растежа, 2015 г. и 2016 г.

Тези усилия трябва да се основават на ключови цифрови фактори за постигане на успех. Необходимо е цифровите публични услуги да са основани на споделени повторно използвани решения и услуги на базата на съгласувани стандарти и технически спецификации, за да се намалят разходите за тяхното разработване, да се съкратят сроковете за внедряването им и да се повиши оперативната съвместимост. Общото разбиране за оперативната съвместимост в целия Европейски съюз е гарантирано посредством Европейската рамка за оперативна съвместимост¹⁷. Тази оперативна съвместимост може да е много благоприятна за трансграничните инвестиции.

Понастоящем се полагат усилия за подкрепа на публичните администрации на държавите членки в прехода им към напълно електронни обществени поръчки, използване на регистри за договорите и оперативно съвместими електронни подписи¹⁸. Като се акцентира върху единния европейски документ за обществени поръчки, онлайн хранилището за сертификати e-Certis и електронно фактуриране и координирания подход към разработването на национални системи за електронни обществени поръчки, целта е до 2018 г. дружествата да могат да подават по електронен път оферти за договори за обществени поръчки навсякъде в Европейския съюз, а до 2019 г. електронното фактуриране ще бъде прието от публичните администрации в ЕС.

Необходими са допълнителни усилия от всички администрации, за да се ускори въвеждането на електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар (eIDAS¹⁹ услуги). Ще бъдат предприети допълнителни действия за ускоряване на трансграничното и междусекторното използване на електронната идентификация (eID), включително мобилна ID, и на удостоверителните услуги (по-специално електронен подпис, удостоверяване на автентичността на уебсайт и услуги за електронна препоръчана поща) в предприятията, прилагащи съответните цифрови технологии (като например в банковия сектор, за финансови операции, електронна търговия и в икономиката на съвместната употреба), и в публичния сектор, а именно на европейския портал за електронно правосъдие. Комисията ще проучи също така потребността от улесняване на използването на идентификация от разстояние и сигурна автентификация във финансовите услуги на дребно²⁰.

От съществено значение за оперативната съвместимост е държавите членки да могат да използват повторно отворените услуги и техническите градивни елементи (като електронна идентификация, електронен подпис, електронно доставяне и електронно фактуриране). Наличността на тези услуги понастоящем е осигурена благодарение на финансиране по линия на Механизма за свързване на Европа (МСЕ). Необходимо е обаче да се гарантира тяхната наличност и дългосрочна устойчивост след приключване

¹⁷ През 2016 г. предстои да бъде публикувана преразгледаната Европейска рамка за оперативна съвместимост (ЕРОС).

¹⁸ COM(2015) 192 final, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1447773803386&uri=CELEX:52015DC0192>.

¹⁹ Регламент (ЕС) № 910/2014.

²⁰ http://ec.europa.eu/finance/consultations/2015/retail-financial-services/index_en.htm.

на тази програма за финансиране. Затова Комисията ще представи възможни варианти за тяхната устойчивост след 2020 г.

Действия Комисията ще:	Планиран срок
1. подкрепя прехода на държавите членки към напълно електронни обществени поръчки и използване на регистри за договорите;	2019 г.
2. ускори възприемането на eIDAS услуги, включително електронна идентификация и електронен подпис;	2016 г.
3. гарантира дългосрочната устойчивост на трансграничната инфраструктура за цифрови услуги.	2018 г.

Както е посочено в стратегията за ЦЕП, Комисията планира да предложи преразгледана Европейска рамка за оперативна съвместимост (ЕРОС) до края на 2016 г. и ще подкрепи приемането ѝ от националните администрации с цел да се повиши оперативната съвместимост на публичните услуги в ЕС.

Необходими са допълнителни усилия, за да се осигури възприемането на съществуващите европейски и международни стандарти и технически спецификации, както и на нови такива, които се разработват по линия на плана на приоритетите за стандартизация в областта на ИКТ. Комисията ще координира с държавите членки разработването на прототип на европейски каталог на стандартите в областта на ИКТ за целите на обществените поръчки, който ще спомага за оперативната съвместимост при придобиването на цифрови решения чрез насърчаване на използването на общи набори от стандарти в областта на ИКТ и профили в поканите за участие в търг на възложителите.

Действия Комисията ще:	Планиран срок
4. представи преразгледана версия на Европейската рамка за оперативна съвместимост (ЕРОС) и ще подкрепи възприемането ѝ от националните администрации;	2016— 2019 г.
5. координира разработването на прототип на европейски каталог на стандартите в областта на ИКТ за обществени поръчки.	2017 г.

С оглед на своето собствено цифрово преобразуване и с цел да изпълни правните задължения, които са определени за публичните администрации на ЕС, Европейската комисия ще предприеме и редица конкретни действия.

В хода на извършвания от нея преглед на регулаторната пригодност (REFIT) на действащото законодателство за вътрешния пазар и/или на изготвянето на нови

предложения, Комисията ще обръща специално внимание на оперативната съвместимост и на ползите, които ефективното използване на цифровите технологии може да осигури. Целта е да бъдат премахнати ненужните сложни процеси с използване на хартиен носител или повтарящите се процеси (например множество звена за контакт, процеси по докладване, обмен на данни или системни изисквания).

С оглед на своето собствено цифрово преобразуване, Комисията ще публикува своите данни на Портала за свободно достъпни данни на ЕС²¹, който ще бъде включен в Европейския портал за свободно достъпни данни²², ще споделя и използва повторно оперативните градивни елементи като инфраструктурите за цифрови услуги (ИЦУ), когато е уместно, и ще прилага преработената версия на ЕРОС. Комисията постепенно ще въведе принципа на „цифрови по подразбиране“ във взаимодействието си онлайн с външни заинтересовани страни, като използва eIDAS услуги (през 2018 г.), електронно фактуриране (през 2018 г.) и електронни обществени поръчки (през 2019 г.). С оглед на намаляването на административната тежест Комисията постепенно ще въведе също така принципа „само веднъж“ в своето взаимодействие с доставчици и бенефициери на безвъзмездни средства и ще проучи възможностите за въвеждането на принципа „само веднъж“ за други заинтересовани страни. Комисията ще направи оценка на последиците от евентуалното прилагане на принципа „без наследяване“ (обновяване на информационните системи и технологии след изтичане на определен срок, за да се осигури съответствието с непрекъснатата променящата се среда и развитието на технологиите) в публичните администрации.

<i>Действия</i>	<i>Планиран срок</i>
6. Комисията ще използва общите градивни елементи като ИЦУ на МСЕ и ще спазва ЕРОС. Тя постепенно ще въведе принципите „цифрови по подразбиране“ и „само веднъж“, електронното фактуриране и електронните обществени поръчки и ще направи оценка на последиците от евентуалното прилагане на принципа „без наследяване“.	2016— 2019 г.

Допълнителни инициативи може да са насочени към намаляването на административната тежест и подобряването на ефективността и ефикасността на публичните администрации, като цифровите публични услуги станат „съобразени с нуждите“ и лесни за ползване или като се използват повторно данните и услугите между публичните администрации (като се спазват правилата за защита на данните и неприкосновеност на личния живот).

Възможно е други инициативи да бъдат насочени към разработването на нови общи градивни елементи в допълнение към съществуващите²³, като се подкрепи тяхното приемане и се насърчи използването и споделянето на инфраструктури за облачни услуги, данни и изчисления. Някои инициативи могат да насърчават също така

²¹ <http://open-data.europa.eu>.

²² <http://data.europa.eu/europeanadataportal>.

²³ Като електронна идентификация, електронен подпис, електронно доставяне, електронно фактуриране и електронен превод.

използването на големи информационни масиви или интернет на нещата например за услуги, при които се обработват данни в голям обем, и за изработване на политики на основата на доказателства, както и за тяхното прилагане и изпълнение, подкрепени от съответната инфраструктура. Предоставянето на услугите за електронно управление чрез споделена облачна инфраструктура може да допринесе за реализиране на значителни икономии от мащаба, за съкращаване на времето за пускане на пазара и за свободен достъп до данните и услугите на публичната администрация. Европейската инициатива за компютърни услуги в облак²⁴ ще предложи инфраструктура за научна дейност, но също и разширяването ѝ, като бъдат обхванати и публичните администрации, при което ще бъде предоставен достъп до безпрецедентно количество данни и изчислителна мощност с цел да се предоставят по-добри услуги на всички нива (от местно и национално до ниво ЕС).

3.2. Осигуряване на трансгранична мобилност с оперативно съвместими цифрови публични услуги

Единният пазар на ЕС не може да функционира ефективно без трансгранични цифрови публични услуги. Тези услуги улесняват достъпа до пазари, увеличават доверието в единния пазар и стимулират конкуренцията на него. Администрациите следва да помогнат на предприятията да осъществяват онлайн трансграничен бизнес в рамките на единния пазар, да опростят достъпа до информация в съответствие със законодателството на ЕС за стопанска дейност и да дадат възможност на предприятията лесно да стартират дейност, да я разширяват и да работят в други държави членки чрез пълната гама от електронни публични услуги.

С оглед на изпълнението на тези приоритети на политиката, в настоящия план за действие са включени редица конкретни действия, с които се цели да се допринесе за създаването на благоприятстващи бизнеса трансгранични публични администрации и да се способства за мобилността на гражданите.

Понастоящем свързаните с единния пазар механизми за информация, консултации и решаване на проблеми, звената за контакт и процедурите не функционират като едно цяло, а са разпръснати, непълни, недостатъчно взаимосвързани и не винаги лесни за използване — както на ниво ЕС, така и на национално ниво. По тази причина потребителите трудно намират правилната информация и нужното съдействие. Затова Комисията ще предложи да се създаде единен цифров портал, базиран на съществуващи портали, звена за контакт и мрежи, благодарение на което ще се разширят, подобрят и оптимизират всички услуги за предоставяне на информация, съдействие и решаване на проблеми, които са необходими за ефективното функциониране през границите, и ще се даде възможност на потребителите да прилагат най-често използваните национални процедури изцяло онлайн.

Комисията ще превърне европейския портал за електронно правосъдие в инструмент за обслужване „на едно гише“ с информация относно европейското правосъдие и за

²⁴ Европейска инициатива за компютърни услуги в облак — изграждане на конкурентоспособна икономика в Европа, основана на данни и знания.

достъп до съдебни процедури в държавите членки. За 2016 г. това ще включва пускане в действие на инструменти за пряка комуникация между граждани и съдилища в други държави членки (e-CODEX), както и въвеждането на търсачка в рамките на европейския идентификатор за съдебна практика (ECLI). Следващите разработки ще бъдат съобразени с Многогодишния план за действие в областта на европейското електронно правосъдие за периода 2014—2018 г.

Комисията ще продължи своята текуща работа с държавите членки по задължителното взаимно свързване между търговските регистри на всички държави членки²⁵, за да се осигури достъп чрез европейския портал за електронно правосъдие до определена информация относно дружествата, които са регистрирани в държавите членки, и да се гарантира, че всички съответни търговски регистри в ЕС могат да комуникират електронно помежду си по безопасен и сигурен начин. По този начин ще се засили доверието в единния пазар чрез прозрачност и актуална информация относно дружествата и ще се намали тежестта за самите дружества.

Комисията ще доразвие също така електронното взаимно свързване между регистрите по несъстоятелност, за да се повиши прозрачността и правната сигурност на вътрешния пазар²⁶. Според Регламент (ЕС) № 2015/848 държавите членки са задължени да създадат свои собствени национални електронни регистри по несъстоятелност до 2018 г., а взаимното свързване на регистрите по несъстоятелност е планирано за 2019 г. Свързаните регистри ще бъдат достъпни чрез европейския портал за електронно правосъдие.

Чрез подобреното използване на цифрови инструменти могат да бъдат реализирани по-прости и облекчени решения за дружествата във връзка със спазването на изисквания по дружественото право на различните етапи от развитието на дружеството. Освен предложението за едноличните дружества, Комисията ще разгледа в рамките на инициатива, както е посочено в Стратегията за единния пазар, и други начини²⁷ за улесняване на използването на цифрови решения през всичките етапи на развитие на дружествата, по-специално във връзка с процедурите за регистрация онлайн и с попълването и подаването по електронен път на фирмени документи и информация²⁸ към търговските регистри също така в трансграничен контекст.

Комисията ще предложи законодателство за разширяване на единния механизъм за електронна регистрация и плащане на ДДС, в който да се включат трансгранични онлайн продажби на физически стоки между потребители и предприятия, за да се намали административната тежест, която се явява една от основните пречки за осъществяването на трансгранична дейност от предприятията.

²⁵ Директива 2012/17/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2012 г. за изменение на Директива 89/666/ЕИО на Съвета и директиви 2005/56/ЕО и 2009/101/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на взаимното свързване на централните, търговските и дружествените регистри (ОВ L 156, 16.6.2012 г., стр. 1).

COM(2015) 192 final, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1447773803386&uri=CELEX:52015DC0192>.

²⁶ Както се изисква от Регламент (ЕС) № 2015/848 относно производството по несъстоятелност (преработен текст).

²⁷ Както е определено в Съобщението на Комисията „Осъвременяване на единния пазар: повече възможности за гражданите и предприятията“ (COM(2015) 550, стр. 5).

²⁸ Вж. също така COM(2015) 550, стр. 5.

Както е обявено в ЦЕП, през 2016 г. ще бъде стартиран широкомащабен пилотен проект за прилагането на принципа „само веднъж“ зад граница, що се отнася до отношенията между предприятия и държавна администрация, в който ще участват и държавите членки.

Освен това Комисията ще въведе европейско обслужване „на едно гише“, при което ще бъде съблюдаван и принципът „само веднъж“ за целите на докладването в областта на морския транспорт. В по-широк контекст Комисията работи по цифровизацията на транспортните документи за всички видове транспорт и по насърчаването на приемането им от публичните органи.

<i>Действия</i> Комисията ще:	<i>Планира и срок</i>
7. представи предложение за единен цифров портал;	2017 г.
8. превърне европейския портал за електронно правосъдие в инструмент за обслужване „на едно гише“ с информация по въпросите на европейското правосъдие;	2016 г.
9. осъществи в сътрудничество с държавите членки задължителното взаимно свързване на търговските регистри на всички държави членки;	2017 г.
10. доразвие електронното взаимно свързване на регистрите по несъстоятелност;	2019 г.
11. представи инициатива за улесняване използването на цифрови решения на всеки етап от развитието на дружествата;	2017 г.
12. представи законодателно предложение за разширяване на единния механизъм за електронна регистрация и плащане на ДДС;	2016 г.
13. стартира пилотен проект за прилагането на принципа „само веднъж“ за предприятия;	2016 г.
14. въведе обслужване „на едно гише“ за целите на докладването в морския транспорт и ще цифровизира транспортните електронни документи.	2018 г.

В подкрепа на трансграничната мобилност на гражданите Комисията ще създаде система за електронен обмен на информация в областта на социалното осигуряване (EESSI), чрез която да се осъществи взаимното свързване между социалноосигурителните администрации с оглед на електронен обмен на данни между 32 държави²⁹. С EESSI се цели да се засили защитата на правата на гражданите, като се

²⁹ 28 държави — членки (ДЧ) на Европейския съюз (ЕС), Швейцария и 3 държави от Европейското икономическо пространство (ЕИП): Норвегия, Исландия, Лихтенщайн.

осигури електронен обмен на лична социалноосигурителна информация в ЕС между компетентните администрации на държавите членки.

Комисията ще доразвие Европейския портал за професионална мобилност EURES, на който ще се предлагат повече услуги за търсещите работа и работодателите, като се засили взаимодействието между системите на публичните служби по заетостта и портала така също чрез обмен на профили на търсещи работа лица (автобиографии)³⁰. По този начин ще се улесни мобилността на търсещи работа в ЕС.

Комисията ще подпомага държавите членки при разработването на услуги за електронно здравеопазване, които дават възможност също така за трансграничен обмен на електронни медицински рецепти, базиран на насоките за електронни медицински рецепти, които са приети от мрежата за електронно здравеопазване³¹, както и решения за телемедицина и телемониторинг, по-специално за успешното предлагане на лечение от европейските референтни мрежи³². Освен това Комисията ще подпомогне изготвянето на доклад и насоки от мрежата за електронно здравеопазване относно електронния достъп на гражданите до техните здравни данни.

<i>Действия</i>	<i>Планира и срок</i>
Комисията ще:	
15. приключи създаването на система за електронен обмен на информация в областта на социалното осигуряване;	2019 г.
16. доразвие Европейския портал за професионална мобилност EURES;	2017 г.
17. подпомага държавите членки при разработването на трансгранични услуги за електронно здравеопазване.	2016 — 2018 г.

Бъдещите инициативи, предлагани по този приоритет, могат да целят предоставянето на безпроблемни трансгранични услуги на гражданите във връзка с важни събития в живота им (като смяна на работното място, преместване или сключване на брак) и на предприятията, като се улесни стартирането, разширяването и осъществяването на дейност в други държави членки. Допълнителни инициативи по този приоритет могат да бъдат насочени също така към повишаване на качеството на съществуващите услуги за електронно управление, които се предлагат на гражданите и предприятията от други държави членки.

³⁰ С EURES се цели предоставяне на информация, консултации и услуги за наемане/назначаване (професионална пригодност) в полза на работниците и работодателите, както и на всеки гражданин, който желае да се възползва от принципа на свободно движение на хора.

³¹ Насоки относно набора от данни за електронен обмен за целите на електронни медицински рецепти съгласно Директива 2011/24/ЕС за трансграничното здравно обслужване.

³² Според член 12 от Директива 2011/24/ЕС за упражняване на правата на пациентите при трансгранично здравно обслужване.

3.3. Улесняване на взаимодействието между администрациите и гражданите/предприятията с помощта на цифровите технологии с оглед на предоставянето на висококачествени публични услуги

Новата цифрова среда предлага възможности за улесняване на взаимодействието на гражданите, предприятията и неправителствените организации с публичните администрации. Висококачествените публични услуги са свързани с конкурентоспособността и оказват въздействие върху това къде се правят инвестиции. Опитът напоследък показва, че е налице значителен потенциал за предоставяне на такива висококачествени публични услуги, като се задълбочи участието на предприятията и гражданите, както и на изследователите в тяхното проектиране и предоставяне и като се осигури обратна връзка за подобряване при необходимост. Това води до допълнително намаляване на бюрокрацията, улеснява употребата и понижава разходите по предоставянето на услугите.

Освен това чрез предоставянето на свободен достъп до данните и услугите на публичния сектор и улесняването на тяхното повторно използване от трети страни при надлежно спазване на принципа на „надеждност и сигурност“ публичните администрации могат да спомогнат за нови възможности за знания, растеж и работни места. Когато публичните администрации предоставят свободен достъп до своите данни, те стават по-прозрачни, повишават нивото на своята отчетност, като в същото време се приближават до гражданите.

С оглед на тези приоритети на политиката Комисията ще предоставя висококачествени, достъпни онлайн услуги на гражданите и предприятията в ЕС, като преобразува поддържани от Комисията уебсайтове в тематично и ориентирано към потребителите присъствие в интернет. Това значително ще промени начина, по който Комисията взаимодейства с гражданите онлайн, като се осигури значимо, последователно и ефективно по отношение на разходите присъствие в интернет. По този начин ще се повиши прозрачността и гражданите и предприятията ще могат да се ангажират и да участват в изработването на програмите и политиките на ЕС.

С цел да се улесни взаимодействието между гражданите и публичната администрация, Комисията ще направи оценка на възможността за прилагане на принципа „само веднъж“ за граждани в трансграничен контекст, като надлежно се спазва правната рамка за защита на личните данни и неприкосновеността на личния живот.

В рамките на Европейската инициатива за компютърни услуги в облак³³ Комисията ще създаде платформа, чрез която публичните органи ще могат да предоставят свободен достъп до своите данни и услуги, а с това ще се създаде база „управлението като услуга (GaaS)“ за ЕС.

Налице е все по-голямо търсене от предприятия и граждани на достъп до висококачествени, оперативно съвместими и повторно използвани данни, за да могат

³³ Европейска инициатива за компютърни услуги в облак — изграждане на конкурентоспособна икономика в Европа, основана на данни и знания.

да предоставят нови услуги, по-специално в областта на пространствените данни. Използването на пространствени данни в областта на градоустройството, земеползването, планирането на движението и за научни цели може да способства за нови иновации в отговор на обществени нужди като намаляване на отрицателното въздействие върху околната среда. Във връзка с това Комисията ще насърчава разработването на приложения за крайните потребители, включително специални приложения на ниво ЕС, за да могат по-ефективно да се събират от гражданите и предприятията данни, предоставени чрез пространствените данни (INSPIRE), за целите на изработването и прилагането на политиките на ниво ЕС, по-специално във връзка с насърчаването на докладването и съответствието³⁴. По този начин ще се подобри изработването на политики на основата на сведения и ще бъдат подкрепени процесите на електронното управление, за които са необходими висококачествени пространствени данни (например кадастри, карти, адреси, сгради, паркове, защитени зони, природни рискови зони и т.н.).

<i>Действия</i>	<i>Планиран срок</i>
Комисията ще:	
18. оцени възможността за прилагане на принципа „само веднъж“ за граждани в трансграничен контекст;	2019 г.
19. ускори внедряването и приемането на инфраструктурата за данни по директивата INSPIRE;	2016— 2020 г.
20. преобразува своите уебсайтове, за да подкрепи по-голяма ангажираност и участие на граждани и предприятия в изработването на програмите и политиките на ЕС.	2018 г.

Бъдещите инициативи, които могат да бъдат предложени по този приоритет, следва да допринасят за ангажирането на гражданите, предприятията и гражданското общество в съвместното проектиране, създаване и предоставяне на публични услуги и за улесняването на взаимодействието между публичните администрации и предприятията и гражданите. Други нови инициативи могат да включват събирането на данни от всякакви източници и повторното използване на данни и услуги на публичния сектор за създаването на нови, иновативни услуги от други участници (било то публични и частни). Освен това инициативите може да са съсредоточени върху повишаването на прозрачността на публичните администрации, тъй като благодарение на ангажираността и участието на заинтересованите страни също се очаква да се повишат отчетността и надеждността и да се намалят възможностите за корупция.

4. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ

Настоящият план за действие включва действия, които трябва да стартират през 2016 г. и 2017 г. Възможно е да са необходими допълнителни действия за постигането на

³⁴ Директива 2007/2/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2007 г. за създаване на инфраструктура за пространствена информация в Европейската общност (INSPIRE), ОВ L 108, 25.4.2007 г., стр. 1. (Докладът скоро ще бъде публикуван на уебсайта <http://inspire.ec.europa.eu/>).

целите, които са заложиени по всеки от горепосочените приоритети на политиката, както и за приспособяването към бързо променящата се технологична среда.

Комисията може да предложи нови действия с оглед на прилагането на законодателството на ЕС или на стартирането на съвместни действия. Заинтересованите страни (включително група от държави членки) също могат да предлагат действия за изпълнение по Плана за действие за електронно управление, по-специално във връзка с различните събития от живота, чрез диалогова платформа за участие в областта на цифровите технологии.

Комисията така също ще създаде и председателства „Управителен съвет по Плана за действие за електронно управление“, състоящ се от представители на държавите членки, отговорни за техните национални стратегии за електронно управление. Управителният съвет ще бъде натоварен с общото ръководство по плана за действие (но не и на отделните действия в неговите рамки), по-специално с оценката и подбора на набелязаните нови действия през цялото действие на плана, както и с координацията за ефективно прилагане и мониторинг на мерките по плана. Ако дадено предложено действие доведе до инициатива на Комисията, тя ще подлежи на спазване на нейните изисквания за по-добро регулиране³⁵.

Предложените мерки в настоящия План за действие за електронно управление ще могат да бъдат осъществени само посредством споделяне на ангажиментите и отговорността между Комисията и държавите членки на всички нива на администрацията.

³⁵ В съответствие с насоките на Комисията за по-добро регулиране, SWD(2015) 111.